Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100211

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-04-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зимогляд Олексій Вікторович
2. Zymohliad Oleksii V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Агрономія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 31-03-2023

Спеціальність за освітою: 7.130102 Агрономія

Місце роботи здобувача: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.366.002

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.29, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Закономірності мінливості кількісних ознак сортів і ліній ячменю ярого в залежності від генотипу та умов вирощування
2. Variability Patterns of Breeding Traits in Spring Barley Cultivars and Lines of Depending on Genotype and Growing Conditions

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення важливого наукового завдання з установлення закономірності мінливості кількісних ознак сортів і ліній ячменю ярого в залежності від генотипу та умов вирощування, на основі чого було досягнуто мети з визначення цінності 22 сортів і трьох ліній як вихідного матеріалу для селекції. Одержані результати в порівнянні з відомими відзначаються комплексністю вирішення завдання з використанням різних селекційних і генетичних методів визначення рівня, варіабельності, кореляції й шляхового аналізу, успадкування, комбінаційної здатності, стабільності й

цінності за GGE biplot аналізом, оптимального поєднання показників різносторонніх за різновиднісними, селекційними та господарськими ознаками сортів і ліній ячменю ярого, а також виділення джерел цінних ознак в різних умовах вирощування та створення на їх основі перспективних ліній. Уперше встановлено відмінності морфо-біологічних особливостей за кількісними ознаками в умовах 2018–2020 рр. 22 сортів і трьох ліній ячменю ярого різних різновидностей (13 nutans Schubl., п'ять inerme Coern., чотири nudum L., один rikotense R. Red., один submedicum Orl., одна duplialbum L). На основі цього виділено генотипи з високими показниками кількісних ознак: за продуктивністю сорти Аміл, Хорс, Святомихайлівський, Ахіллес, Кречет і Геркулес, за продуктивною кущистістю – сорти Хорс, Троян, Контраст, Кречет, Модерн, Геркулес і лінія 15-1246, кількістю зерен з основного колоса – Аміл, Святомихайлівський, Ґатунок, лінії 15-1246, 15-139, масою 1000 зерен – Хорс, Троян, Резерв, Святомихайлівський, Datcha, Grace, масою зерна з основного колоса – Аміл, Святомихайлівський і Grace, масою зерна з колосся підгону – Кречет, Ахіллес, Хорс, Аміл, Ґатунок, Троян, Геркулес і лінія 15-1246, довжиною основного колоса – Grace, Ґатунок, Ахіллес, Кречет, Модерн, Геркулес, лінії 15-1246 і 15-139, низькорослістю – Талісман миронівський, Datcha, Gladys і Merlin. Ці сорти та лінії є цінним вихідним матеріалом для селекції на покращення певних кількісних ознак. Одержані результати досліджень мають практичне значення для комбінаційної селекції ячменю ярого. Внаслідок установлення комплексу особливостей сортів і ліній ячменю ярого за рівнем, оптимальним поєднанням, варіабельністю, кореляцією, впливом на продуктивність її структурних елементів, успадкуванням кількісних ознак і комбінаційною здатністю, взаємодії генотип-середовище та ранжування генотипів за врожайністю і стабільністю забезпечено ефективність визначення цінності вихідного матеріалу для селекції.

2. The thesis presents a theoretical generalization of and a new solution to an important scientific problem of establishing variability patterns of breeding-genetic quantitative characteristics of spring barley cultivars and lines depending on genotype and growing conditions, based on which the goal to evaluate 22 cultivars and lines as starting material for 'quantitative characteristics of plants and economic features'-oriented breeding was achieved. The results, in comparison with the known ones, are distinguished by comprehensiveness of solving the problem via different breeding and genetic methods for determinations of levels, variability, correlations, path coefficients, inheritance, combining ability, stability, and GGE biplot-value of breeding and economical characteristics, by optimal combinations of different varietal, breeding and economic features in spring barley cultivars and lines, by selection of sources of breeding-valuable traits under various growing conditions as well as by creation of breeding-valuable lines evolved from these sources. For the first time, differences in morpho-biological quantitative characteristics were determined in 22 spring barley cultivars and three lines belonging to different varieties (13 nutans Schubl., five inerme Coern., four nudum L., one rikotense R. Red., one submedicum Orl., and one duplialbum L). under the comparative conditions of 2018–2020 Based on this, genotypes with high values of quantitative traits with weak or average variability were identified: for plant performance (grain weight) – cvs. Amil, Yavir, Avhur, Merlin, Margret, KWS Bambina, Krechet and Herkules (as line 14-561); for productive tillering capacity – cvs. Troian, Herkules and line 15-1246; for the grain number from the main spike – cvs. Amil, Sviatomykhailivskyi, and Hatunok, lines 15-1246 and 15-139 Modern, Grace Quench: for 1000-grain weight – Khors, Troian, Reserv, Sviatomykhailivskyi, Datcha and Gladys; for the grain weight from the main spike – cvs. Troian, Yavir, Herkules, Margret; for the grain weight per afterspring – cvs. Krechet, Akhiles, Khors, Amil, Hatunok, Troian, and Herkules and line 15-1246; for the main spike length – cvs. Grace, Hatunok, Akhiles, Krechet, Herkules, and Modern, Sviatomykhailivskyi, lines 15-1246; for short stems – cvs. Gladys, and Merlin. These cultivars and lines are valuable starting material for breeding for high values of the specified quantitative characteristics of plants. The obtained results are of practical importance for spring barley combination breeding. Owing to defining peculiarities of spring barley cultivars and lines in terms of levels, optimal combinations, variability, correlations between quantitative traits, path analysis of the performance, inheritance and combining ability for the performance, genotype-environment interaction, and to genotype ranking by yield, its stability and relation to the «ideal genotype», the efficiency of evaluation of the starting material value for breeding was ensured.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Михайло Романович
2. Kozachenko Mykhailo Romanovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сергієнко Оксана Володимирівна
2. Serhiienko Oksana V

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черчель Владислав Юрійович

2. Cherchel Vladyslav Yu.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Сергій Іванович

2. Popov Serhii I.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голік Олег Вікторович

2. Holik Oleh V

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кириченко Віктор Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кириченко Віктор Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.